

İhalede yaklaşık maliyet bileşenlerinden olan örneğin Staj Konaklama, Yolluk, Gidiş ve Diğer Giderler” iş kalemi tutarının yaklaşık maliyetin yaklaşık olarak % 1,44’lük kısmını oluşturduğu, söz konusu iş kalemi içerisinde konaklama, yolluk ve diğer giderler şeklinde birçok maliyet unsurunun yer aldığı iş kalemi tutarının yaklaşık maliyetin yaklaşık olarak % 0,37’lik kısmını oluşturduğu oranların diğer iş kalemlerinin yaklaşık maliyetteki oranlarına göre az olduğu dikkate

alındığında idarece somut bir belirleme yapılmaksızın birim fiyat teklif cetvelindeki tüm iş kalemlerine yönelik aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesinin aktarılan mevzuat düzenlemelerinin amacına uygun olmayacağı ve bu haliyle sağlıklı aşırı düşük teklif açıklaması sunulamayacağı gibi sunulan açıklamaların sağlıklı değerlendirilemeyeceği

4374 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu

verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı ařırđ düşuk olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği sure içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

- a) İmalat surecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
- b) Seçilen teknik ozumler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin ozgunluğu,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.” hükmü,

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 83'üncü maddesinde “4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e)

1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri (MİT Müsteşarlığı hariç) ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı listede yer alan idarelerin merkez ve taşra teşkilatları, il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketler; merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandığı, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü, mahalli idare ve şirket bütçelerinden veya döner sermaye bütçelerinden, anılan liste kapsamındaki diğer idareler için ise kendi bütçelerinden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamaz ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümleri uygulanmaz.

2) Bu bendin uygulanmasında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı; bu Kanun ve diğer mevzuattaki hükümler uyarınca ihale konusu işte çalıştırılacak personel sayısının ihale

dokümanında belirlendiği, bu personelin çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı, yaklaşık maliyetinin en az %70'lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dahil işçilik giderinden oluştuğu ve niteliği gereği süreklilik arz eden işlere ilişkin hizmet alımlarını ifade eder. Mahalli idare veya şirketlerinin bütçelerinden yapılan, yıl boyunca devam eden, niteliği gereği süreklilik arz eden ve haftalık çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı park ve bahçe bakım ve onarımı ile çöp toplama, cadde, sokak, meydan ve benzerlerinin temizlik işlerine ilişkin alımlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilir. Hizmet alım sözleşmesi kapsamında niteliği birbirinden farklı hizmet türlerinin bulunması halinde personel çalıştırılmasına dayalı olup olmama yönünden yapılacak değerlendirme her hizmet türü için ayrı ayrı yapılır. Danışmanlık hizmetleri, hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin alımlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilmez..." hükmü yer almaktadır.

İhale ilan tarihinde (11.11.2021) yürürlükte olan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" 59'uncu maddesinde "(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

(2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değerinin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Verilen hizmetin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

b) İhale, aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın sonuçlandırır.

c) Aşırı düşük teklif sınır değerinin altında teklif sunan isteklilerin teklifi açıklama istenmeksizin reddedilir.

(3) Yaklaşık maliyeti Kanununun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin yarısına eşit veya bu değerin üzerinde olan ihalelerde, ikinci fıkranın (a) bendinin kullanılması zorunludur.

(4) Yaklaşık maliyeti Kanununun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin yarısına kadar olan, açık ihale, belli istekliler arasında ihale veya Kanununun 21 nci maddesinin (b), (c) ve (f) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde, ikinci fıkranın (a), (b) veya (c) bendindeki seçeneklerden birinin kullanılması zorunludur.

(5) Aşağıdaki işlerin ihalelerinde ikinci fıkranın (b) bendinin kullanılması zorunludur.

a) Yaklaşık maliyeti Kanununun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerin yarısına kadar olan ve Kanununun 21 nci maddesinin (a), (d) ve (e) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihaleleri.

b) Yaklaşık maliyeti Kanununun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değerinin yarısına kadar olan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri.

c) Kurum tarafından yayımlanan aşırı düşük teklif sorgulaması yapılamayacak alımlar listesinde yer alan işlerin ihaleleri.

...” hükmü yer almaktadır.

İhale ilan tarihinde (11.11.2021) yürürlükte olan Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında teklif fiyata dâhil olacak giderler” başlıklı 78'nci maddesinde “... 78.1.1. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı; ihale konusu işte çalıştırılacak personel sayısının ihale dokümanında belirlendiği, bu personelin çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı, yaklaşık maliyetinin en az %70'lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dahil işçilik giderinden oluştuğu ve niteliği gereği süreklilik arz eden hizmet alımlarını ifade eder.

...

78.1.4. Niteliği gereği süreklilik arz etme koşulu dışında diğer koşulları taşıyan ve ihale edilmesi mümkün olan hizmet alımları ile 78.1.1 maddede belirtilen koşulları taşıyan hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetlerinde, teklifler ile aşırı düşük tekliflerin hazırlanması ve değerlendirilmesinde bu Tebliğin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri için öngördüğü düzenlemeler (asgari işçilik maliyeti ile sözleşme giderleri ve genel giderlerin hesabı, sınır değer tespiti, işçilik hesaplama modülünün kullanım zorunluluğu vb.) aynen uygulanır.

...

78.30. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı

ihalelerinde isteklilerin teklif bedelleri varsa yüklenici karı ile aşağıdaki bileşenlerden oluşur:

a) Asgari İşçilik Maliyeti: İhale tarihinde yürürlükte bulunan brüt asgari ücret veya idari şartnamede brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası olarak belirlenen ücret (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dahil), nakdi yemek ve yol bedeli gibi prime esas kazancın hesabında esas alınan işçiliğe bağlı diğer ödemeler ve işveren sigorta primlerinin toplam tutarı asgari işçilik maliyetini oluşturur.” açıklaması,

Aynı Tebliğ'in "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde "79.1. Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer aşağıdaki kurallara göre tespit edilir.

79.1.1. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde kar hariç yaklaşık maliyet tutarı sınır değer olarak kabul edilir.

79.1.2. Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde sınır değer;

SD: Sınır değeri,

YM: Yaklaşık maliyeti,

n: İhalenin ilk oturumunda teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun olduğu anlaşılan (Ek ibare: 29.06.2017-30109 R.G./2. md.) ve teklif tutarı yaklaşık maliyetin yüzde 60'ından düşük ve yaklaşıktan yüksek olanlar dışındaki isteklilerin teklif sayısını,

T1, T2, T3...Tn: İhalenin ilk oturumunda teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun olduğu anlaşılan (Ek ibare: 29.06.2017-30109 R.G./2. md.) ve teklif tutarı yaklaşık maliyetin yüzde 60'ından düşük ve yaklaşıktan yüksek

olanlar dışındaki isteklilerin teklif bedellerini,

R: Sınır Değer Tespit Katsayısını

ifade etmek üzere;
 $SD = \left(\frac{rM + \sum_{k=1}^n r^k P_k}{r+1} \right) \times R$
formülüyle hesaplanır.

79.1.3. 79.1.2 nci maddede yer alan R değeri her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere Kurum tarafından belirlenir ve ilan edilir. İhalenin konusu veya işin niteliğine göre Kurum tarafından farklı R değerleri belirlenebilir. 79.2. İhale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

79.2.1. Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir.

79.2.2. İstekliler aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini aşağıdaki yöntemleri kullanarak açıklayabilirler.

79.2.2.1. Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi

sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

79.2.3. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır”

79.2.4. Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi “Ekim-Kasım-Aralık 2013”, 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi “Nisan-Mayıs-Haziran 2014” tür.

79.2.5. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenir.

...

79.3. İdarelerin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir.

79.3.1. Teklifi aşırı düşük olarak tespit edildikten sonra yukarıdaki yöntemlere göre usulüne uygun açıklama yapan isteklilerin teklifleri geçerli kabul edilir. Hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle teklifler reddedilemez.

79.3.2. 79.2.2 nci maddede yer alan yöntemlerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığını anlaşıldığı durumlarda, istekli tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle, ilgili mevzuatına göre ihale tarihinden önceki son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir.

79.3.4. Hizmet alım ihalelerinde herhangi bir sigorta giderinin aşırı düşük teklif sorgulamasında önemli bir bileşen olarak kabul edilmesi durumunda, isteklilerce sigorta acentelerinden alınan poliçe, fiyat teklifi veya sözleşmelerin ekine ihale dokümanında yer alan teminat tutarları üzerinden teklif ettikleri sigorta prim tutarlarıyla sigorta hizmetini gerçekleştirebileceklerine ilişkin, ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının eklenmesi ve bu yazının yetkili kişilerin imzasını taşıması gereklidir. Ancak sigorta şirketlerinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmış poliçe veya fiyat teklifleri için teyit alınması zorunlu değildir. Sigorta giderinin tevsiki için sunulan belgenin işin süresinin tamamını kapsamaması gerekmektedir. Ancak birden fazla yıllık kapsayan ya da ihale tarihi ile işin başlangıç tarihinin farklı yıllara ait olduğu işlerde ilk yıl için alınan sigorta teklifinin ihale tarihi itibarıyla en son açıklanmış olan Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi "On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)" tablosundaki oran esas alınmak suretiyle güncellenerek diğer yıllar için kullanılması mümkündür. Örneğin; sözleşme süresi 3 yıl, ihale tarihi 1/11/2019, işe başlama tarihi 1/1/2020 olan bir ihalede, ihale tarihi itibarıyla yıllık 100 TL olan sigorta prim tutarı maliyet kalemi, Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi on iki aylık ortalamalara göre değişim oranı tablosunda en son açıklanmış olan 2019 yılı Eylül ayı değişim oranı (%26,44) üzerinden; 2020 yılı için (100 TL*1,2644) 126,44 TL; 2021 yılı için (126,44 TL*1,2644) 159,87 TL; 2022 yılı için (159,87 TL*1,2644) 202,14 TL olarak hesaplanacaktır.

79.3.6. İhale dokümanında fiyat farkı verileceğine ilişkin düzenleme bulunmayan ve birden fazla yılı kapsayan ya da ihale tarihi ile işin başlangıç tarihinin farklı yıllara ait olduğu işlere ilişkin aşırı düşük teklif sorgulaması yazısında idarece önemli bir bileşen olarak belirtilen ve istekliler tarafından ihale tarihi itibarıyla artış oranı ve/veya tutarı tespit edilemeyen motorlu taşıtlar vergisi, araç muayene işlemleri gibi giderler ile mali yükümlülükler ve/veya tarife bedellerinin, sonraki yıllara ilişkin bedelleri, ilk yıl için öngörülen bedelin, ihale tarihi itibarıyla en son açıklanmış olan Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi "On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)" tablosundaki oran üzerinden güncellenerek hesaplanır. Örneğin; sözleşme süresi 3 yıl, ihale tarihi 15/11/2019, işe başlama tarihi 1/1/2020 olan bir ihalede, motorlu taşıtlar vergisi tutarı ihale tarihi itibarıyla yıllık 100 TL olan maliyet kalemi Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi on iki aylık ortalamalara göre değişim oranı tablosunda en son açıklanmış olan 2019 yılı Ekim ayı değişim oranı (%22,58) üzerinden; 2020 yılı için (100 TL*1,2258) 122,58 TL; 2021 yılı için (122,58 TL*1,2258) 150,26 TL; 2022 yılı için (150,26 TL*1,2258) 184,19 TL olarak hesaplanacaktır." açıklaması yer almaktadır.

İhaleye ait İdari Şartname'nin "İdareye ilişkin bilgiler" başlıklı 1'inci maddesinde "1.1. İdarenin;

1. Adı: Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü

..." düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: Konsolosluk Çağrı Merkezi Hizmet Alımı (12 Ay)

b) Miktarı ve türü:

01.01.2022-31.12.2022 tarihleri arasında 60 kişi ile 12 aylık Çağrı Merkezi hizmeti alımıdır. ..." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı 25'inci maddesinde "25.1. Sözleşmenin uygulanması sırasında, ilgili mevzuat gereğince ödenecek ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderleri teklif fiyata dahildir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1.

Birim Yöneticisi (1 kişi) Brüt asgari ücretin en az %400 fazlası

Takım Lideri (3 kişi) Brüt asgari ücretin en az %231 fazlası

Mevzuat Uzmanı (6 kişi) Brüt asgari ücretin en az %120 fazlası

Vatandaş Temsilcisi (48 kişi) Brüt asgari ücretin en az %95 fazlası

Engelli Vatandaş Temsilcisi (2 kişi) Brüt asgari ücretin en az %95 fazlası

Yüklenici tarafından karşılanacak yol ve yemek masrafı aylık gün sayısı olarak 26 (yirmialtı) gün esas alınacaktır.

Personelin yol gideri günlük brüt 20 (yirmi) TL, yemek gideri

günlük brüt 30 (otuz) TL olarak hesaplanacaktır ve nakdi olarak karşılanacaktır. Yüklenici, teklif fiyatına personel yol ve yemek giderini dahil edecek ve bordroda gösterecektir.

Yüklenici tarafından gerçekleştirilen tüm gün süren eğitimlerde yol yemek ücretleri yüklenici tarafından karşılanacak olup, bahse konu günlere ilişkin kesinti ilgili ayın hakedişine yansıtılacaktır.

Personelin yol ve yemek giderleri aylık fiili çalışılan gün üzerinden ödenecek, personelin sözleşme süresi boyunca fiilen çalışmadığı (ulusal bayram, hafta tatili, genel tatil günleri, yıllık izinli ve raporlu olduğu vb.) günlerde yol ve yemek bedeli ödenmeyecektir.

23:00 – 07:00 aralığındaki vardiyaya geliş gidişlerde, personelin ulaşımı yüklenici tarafından servis ile sağlanacağından personele ayrıca tek yön için yol yardımı yapılmayacaktır.

Çağrı Merkezi Hizmeti, 7 gün 24 saat düzeninde, resmî ve dini tatil günleri dahil olarak sözleşme süresi içerisinde (01.01.2022-31.12.2022) tarihleri arası toplam 15 (onbeş) gün olarak hesaplanan resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşında söz konusu hizmet, vardiyalı olarak çalışacak olup, birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen personel sayısını aşmayacak şekilde idarenin onayı da alınarak yürütülecektir. Günlük, haftalık ve aylık vardiya listesi düzenli olarak her hafta son iş günü mesai saati bitimine kadar idare ile paylaşılacaktır. İdare vardiyadaki personel sayısı ve vardiya saatlerinde aylık personeli aşmayacak şekilde güncelleme yapabilecektir. Resmi tatil ve dini bayramlarda çalışacak personelin ücretleri 4857 sayılı İş Kanunu'nun 47'inci maddesi uyarınca yüklenici tarafından ödenecek ve bordroda gösterilecektir. Bakanlar Kurulu kararıyla resmi tatil günlerinin köprü yapılmak suretiyle uzatılması halinde de yukarıdaki koşullar geçerli olacaktır. Teknik Şartnamenin ilgili maddelerinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde yapılacak olan diğer giderler de

teklif fiyatına dahil edilecektir.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Sınır değer” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değer hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntılarına yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Verilen hizmetin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. ...” düzenlemesi yer almaktadır.

İhale dokümanı kapsamında yer alan birim fiyat teklif cetveli standart formunun “

BİRİM FİYAT TEKLİF CETVELİ

İhale kayıt numarası: 2021/721022

A ¹					B ²		
Sıra No	İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması ³	Birimi	Miktarı		Teklif Edilen ⁴ Fiyat	Birim	Tutarı
			İşçi sayısı	Ay/gün/saat			
1	Çağrı Merkezi Personeli (Birim Yöneticisi)(Brüt asgari ücretin %400 fazlası)	Ay	1	12			
2	Çağrı Merkezi Personeli (Takım Lideri)(Brüt asgari ücretin %231 fazlası)	Ay	3	12			
3	Çağrı Merkezi Personeli (Mevzuat Uzmanı)(Brüt asgari ücretin %120 fazlası)	Ay	6	12			
4	Çağrı Merkezi Personeli (Vatandaş Temsilcisi)(Brüt asgari ücretin %95 fazlası)	Ay	48	12			
5	Çağrı Merkezi Personeli (Engelli Vatandaş Temsilcisi)(Brüt asgari ücretin %95 fazlası)	Ay	2	12			
ARA TOPLAM (K.D.V Hariç) ⁵						I.	
Sıra No	İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması ⁶	Birimi	Miktarı		Teklif Edilen ⁴ Birim Fiyat	Tutarı	
1	Santral Uzak Uç Kullanım Bedeli	ay	12				
2	Yurtdışı Çağrı Aktarım Bedeli (1.500.000 dakika *12 Ay için)	adet	1				
3	Yazılım-Bakım-Geliştirme	ay	12				
4	Yurtdışı SMS Gönderim Hizmeti (100.000 SMS)	adet	1				
5	Staj (10 personel için) 6 Gün Konaklama, 7 Gün Yolluk, Gidiş-Dönüş Uçak Bilet, Vize, Pasaport ve Diğer Giderler	adet	1				
6	Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri (Birim Yöneticisi-Brüt Asgari Ücretin %400 fazlası)	gün	15				
7	Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri (Takım Lideri-Brüt Asgari Ücretin %231 fazlası)	gün	45				
8	Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri (Mevzuat Uzmanı-Brüt Asgari Ücretin %120 fazlası)	gün	76				
9	Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri (Vatandaş Temsilcisi-Brüt Asgari Ücretin %95 fazlası)	gün	674				
10	Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri (Engelli Vatandaş Temsilcisi-Brüt Asgari Ücretin %95 fazlası)	gün	30				
11	Çağrı Merkezi Hizmeti (Personel giderleri hariç Teknik Şartnamede belirtilen sözleşme konusu işin yürütülmesine ilişkin diğer giderler.)	ay	12				
ARA TOPLAM (K.D.V. Hariç) ⁷						II.	
TOPLAM TUTAR (K.D.V Hariç)							

” şeklinde olduğu görülmüştür.

İşe ait Teknik Şartname'nin “Eğitim” başlıklı 7'nci maddesinde “7.6 ÇM'de verilen eğitimin pekiştirilmesi amacıyla, eğitim dönemi sonrasındaki performans sonuçlarına ve idarenin olumlu görüşüne istinaden seçilecek personel, yurtdışındaki temsilciliklerde staja gönderilecektir. Yurtdışı stajının detayları aşağıdaki gibidir.

7.6.1 Staj için ziyaret edilecek ülke – şehir ve eğitim tarihi, İdarenin değerlendirmesi sonucunda belirlenecektir. Eğitim yeri genel itibarı ile vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı ülkeler arasından belirlenecektir. (Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, Belçika, Avusturya vs.)

7.6.2 Sözleşme süresince en fazla 10 personel yurtdışı stajına gönderilecektir. İdarenin gerek görmesi halinde, yurtdışı staj eğitimi ertelenebileceği gibi tamamen iptal de edilebilir.

7.6.3 Eğitim seyahati 6 gece, 7 gün olarak planlanacaktır.

7.6.4 Eğitim masrafları Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Eğitim masraflarının detayları aşağıda kayıtlıdır.

7.6.4.1 En az 1 yıllık pasaport ücreti ve yurtdışı çıkış harcı Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Vize için başvuru alan ülke temsilciliğinin daha uzun pasaport süresi talep etmesi durumunda, aynı şekilde buna ilişkin masraf da Yüklenici tarafından karşılanacaktır.

7.6.4.2 Vize için başvuru alan ülke temsilciliğinin belirlediği kıstaslara uygun, seyahat süresini kapsayan, seyahat ve sağlık sigorta masrafı Yüklenici tarafından karşılanacaktır.

7.6.4.3 Seyahat için gerekli vize bedelinin ve vizenin çıkması için alınan tüm aracılık masrafı Yüklenici tarafından karşılanacaktır.

7.6.4.4 Yolluk Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Personele verilecek yolluk tutarı gidilecek ülke standardına göre günlük 60,00 € olarak ödenecektir. Yolluk tutarı, İdare tarafından belirlenen tutardan daha düşük olamaz. Yolluk tutarı personelin uçuş gününden en az 3 iş günü önce, personelin maaş hesabına yatırılmış olmalıdır. Yüklenici, personele yapılan brüt yolluk ücretlerini hakediş evrakları ile birlikte İdareye ibraz etmek zorundadır. Ayrıca takip eden ilk hakediş döneminde personelin maaş bordrosunda ve SGK hizmet dökümünde gösterecektir.

7.6.4.5 Ulaşım masrafı Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Personel staj için gideceği yurtdışı temsilciliğine seyahati uçak ile yapılacaktır. Seyahat sırasında en fazla 1 aktarma gerçekleşebilir ve aktarımlarda bekleme süresi 3 saatten fazla olamaz. Yüklenici, aktarma uçuşlar da dâhil olmak üzere, uçuşla ilgili tüm detayları gösteren bileti / rezervasyon belgesini, seyahat gerçekleşmeden en az 3 iş günü önce İdareye sunacaktır.

7.6.4.6 Konaklama masrafı Yüklenici tarafından karşılanacaktır. Personelin staj sırasında konaklama yapacağı yer en az 3 yıldız standardında otel olmalıdır. Otelin temsilciliğe mesafesi en fazla 10 KM olabilir. Konaklamaya kahvaltı dâhil olmalıdır. Konaklama yapılacak otelde kiralanacak odada, sadece staj eğitimi için görevlendirilen personel kalacak şekilde satın alma yapılmalıdır. Yüklenici, konaklama özelliklerinin de belirtildiği, detaylı rezervasyon belgesini seyahat gerçekleşmeden en az 3 iş günü önce İdareye sunacaktır.

7.6.5 Yurtdışı stajına katılan personelin, hizmet sözleşmesi süresince çalışacağı kabul edilmektedir.

Yurtdışı stajına gönderilen personel, staj eğitimine katıldıktan sonra, sözleşme süresi sonlanmadan görevinden ayrılır ise Yükleniciden birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen yurtdışı stajının birim ücreti üzerinden kesinti

uygulanır.

7.6.6 Yurtdışı stajı, 6 gece, 7 gün süreli ve İdarenin belirttiği eğitim programına uyulması durumunda tamamlanmış sayılır. Her ne sebeple olursa olsun, yurtdışı staj eğitiminin planlanan günden eksik yapılması veya tüm hazırlıklar yapılmış olsa dahi staj eğitime gidilmemesi durumunda, hakedişe, staj eğitim ücreti yansıtılmayacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Aktarılan mevzuat hükümleri ve Tebliğ açıklamalarından 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye göre çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin alımların personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilmeyeceği, zira anılan Kararname ile sürekli işçi pozisyonunda çalışanların kadroya geçirilmesinin engellenmesinin amaçlandığı, ancak (ihale konusu işte çalıştırılacak personel sayısının ihale dokümanında belirlendiği, bu personelin çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı, yaklaşık maliyetinin en az %70'lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dahil işçilik giderinden oluştuğu ve niteliği gereği süreklilik arz eden çağrı merkezi hizmeti alımlarında, teklifler ile aşırı düşük tekliflerin hazırlanması ve değerlendirilmesinde bu Tebliğin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri için öngördüğü düzenlemelerin (asgari işçilik maliyeti ile sözleşme giderleri ve genel giderlerin hesabı, sınır değer tespiti, işçilik hesaplama modülünün kullanım zorunluluğu vb.) aynen uygulanacağı,

Aşırı düşük teklif açıklaması istenilen ihalelerde ihale komisyonu tarafından sınır değer hesaplanacağı, personel çalıştırmaya dayalı hizmet alımı ihaleleri için öngörülen düzenlemelerin uygulanabileceği çağrı merkezi hizmeti alımı ihalelerinde kâr hariç yaklaşık maliyet tutarının sınır değer olarak kabul edileceği, sınır değer altında olduğu tespit

edilen teklif sahiplerinden yazılı olarak aşırı düşük teklif açıklaması istenileceği, aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısında bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde yapılacak açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin belirtilmesinin zorunlu olduğu, isteklilerin tekliflerini Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79'uncu maddesinde belirtilen yöntemlerle açıklaması gerektiği, idarece verilen sürede açıklama sunmayan istekliler ve açıklamaları yeterli bulunmayan isteklilere ait tekliflerin reddedileceği, Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer verilen usule uygun açıklama yapan isteklilerin tekliflerinin geçerli kabul edileceği anlaşılmıştır.

Aktarılan İdari Şartname düzenlemelerinden şikayete konu ihalenin Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü'nün "01.01.2022-31.12.2022 tarihleri arasında 60 kişi ile 12 aylık Çağrı Merkezi hizmeti alımı" işi olduğu, ihale konusu işte çalıştırılacak personel sayısının ihale dokümanında belirlendiği, ihale konusu çağrı merkezi hizmetinin 7 gün 24 saat düzeninde yürütüleceği, ihale komisyonunca belirlenecek olan sınır değerinin altında teklif veren isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenileceği anlaşılmıştır.

İhale işlem dosyasında yer alan yaklaşık maliyet hesap cetveli incelendiğinde asgari işçilik maliyetinin (7.963.319,06) yaklaşık maliyetin (11.939.075,80) % 70'inden az olduğu (0,667) anlaşılmıştır.

İhale komisyonu kararından ihalede ihalenin ilk oturumunda 3 teklifin değerlendirme dışı bırakıldığı, 2 istekliye ait teklifin geçerli teklif olarak belirlendiği, ihale üzerinde bırakılan Pusula Call Center İletişim A.Ş.ye ait teklifin

sınır değer altında olduğu tespit edilerek söz konusu istekliden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, anılan istekli tarafından sunulan açıklamanın uygun bulunduğu ve ihalenin bu istekli üzerinde bırakıldığı, başvuru sahibi Efor Etkileşim Mer. Yön. Sis. A.Ş'ye ait teklifin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği görülmüştür.

Yapılan incelemede sınır değerin Tebliğ'in 79.1.1'inci maddesine göre ihale konusu işin personel çalıştırmaya dayalı hizmet alımı ihalelerinde sınır değerin hesaplanma yöntemi olan kar hariç yaklaşık maliyet tutarı dikkate alınarak 11.581.811,96 TL olarak hesaplandığı görülmüştür.

13.12.2021 tarihinde EKAP üzerinden tebliğ edilen yazıyla ihale üzerinde bırakılan istekliden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, söz konusu yazıda "Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Çağrı Merkezi Hizmeti Alımı işi ihalesi için ilgide vermiş olduğunuz teklife ilişkin birim fiyat teklifiniz İhale Komisyonumuzca değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda; teklif mektubunuz eki Birim Fiyat Teklif Cetvelindeki masrafları açıklayan ayrıntılı bir yazınının 16/12/2021 Perşembe günü mesai bitimine kadar (saat 18:00) kadar tarafımıza iletilmesi hususunda;

Gereğini rica ederim." ifadelerinin yer aldığı görülmüştür.

Yaklaşık maliyet hesap cetveli incelendiğinde "Staj (10 personel için) 6 Gün Konaklama, 7 Gün Yolluk, Gidiş-Dönüş Uçak Bilet, Vize, Pasaport ve Diğer Giderler" iş kaleminin tutarınının yaklaşık maliyetin yaklaşık olarak % 1,44'ünü, "Yazılım Bakım Onarım Geliştirme" iş kaleminin tutarınının

yaklaşık olarak % 0,37'sini oluşturduğu görülmüştür.

Teknik Şartname'nin aktarılan düzenlemelerinden "Staj (10 personel için) 6 Gün Konaklama, 7 Gün Yolluk, Gidiş-Dönüş Uçak Bilet, Vize, Pasaport ve Diğer Giderler" iş kaleminin kendi içerisinde birbirinden farklı birden çok maliyet unsurunu içerdiği anlaşılmıştır.

Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'inci maddesinin aktarılan hükmü Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78'nci maddesinin aktarılan açıklamaları çerçevesinde ihale konusu çağrı merkezi hizmeti alımı işinin, asgari işçilik maliyetinin yaklaşık maliyetin %70'inden az olduğu, bu durumda teklifler ile aşırı düşük tekliflerin hazırlanması ve değerlendirilmesinde bu Tebliğin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri için öngördüğü düzenlemelerin uygulanamayacağı anlaşılmıştır.

Dolayısıyla sınır değer hesabının Tebliğ'in 79.1.2'nci maddesi çerçevesinde hesaplanması gerektiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede geçerli teklif olarak belirlenen 2 istekliye ait teklifler, yaklaşık maliyet ve ihale konusu işe özgü sınır değer katsayısı (diğer hizmetler kapsamında 0,8) dikkate alınarak yapılan hesaplamada sınır değer 8.875.343,52 TL olduğu, bu itibarla başvuru sahibinin (10.249.283,00 TL) teklifinin sınır değer üzerinde olduğu anlaşıldığından idarece başvuru sahibi istekliden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesinin yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan hizmet alımı işlerinde işçilik kalemleri

dışındaki yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemlerinden bazılarının tutarının (diğer iş kalemlerinin tutarlarıyla karşılaştırıldığında) yaklaşık maliyetin yüzdesel olarak önemli bir kısmını oluşturmadığı ya da bazı iş kalemlerinin kendi içerisinde birbirinden farklı birden fazla maliyet unsurunu içerdiği görülmektedir.

Bu itibarla 4374 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesi, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" 59'uncu maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendindeki hükümler ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.1'nci maddesinde yer alan açıklamalar çerçevesinde aşırı düşük teklif açıklama isteme noktasında yaklaşık maliyette yüzdesel olarak önemli olan maliyet bileşenlerinin belirlenmesinin idarelerin takdirine bırakıldığı değerlendirilmiştir.

Bu çerçevede idarelerin tutarı (diğer iş kalemlerinin tutarlarıyla karşılaştırıldığında) yaklaşık maliyette önemli bir yüzdeye sahip olmayan iş kalemlerinden açıklama istemeleri ve/veya kendi içerisinde birden fazla maliyet unsuru içeren iş kalemlerinin içerisindeki önemli maliyet unsurlarından açıklama istemelerinin beklendiği ve açıklama istenilecek teklif bileşenlerinin somut bir biçimde belirlenmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Uyuşmazlığa konu ihaleye ilişkin yaklaşık maliyet bileşenlerinden olan örneğin Staj (10 personel için) 6 Gün Konaklama, 7 Gün Yolluk, Gidiş-Dönüş Uçak Bilet, Vize, Pasaport ve Diğer Giderler" iş kalemi tutarının yaklaşık maliyetin yaklaşık olarak % 1,44'lük kısmını oluşturduğu, söz konusu iş kalemi içerisinde konaklama, yolluk, uçak bileti, vize, pasaport giderleri ve diğer giderler şeklinde birçok

maliyet unsurunun yer aldığı, “Yazılım Bakım Onarım Geliştirme” iş kalemi tutarının yaklaşık maliyetin yaklaşık olarak % 0,37’lik kısmını oluşturduğu, söz konusu oranların diğer iş kalemlerinin yaklaşık maliyetteki oranlarına göre az olduğu dikkate alındığında idarece somut bir belirleme yapılmaksızın birim fiyat teklif cetvelindeki tüm iş kalemlerine yönelik aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesinin aktarılan mevzuat düzenlemelerinin amacına uygun olmayacağı ve bu haliyle sağlıklı aşırı düşük teklif açıklaması sunulamayacağı gibi sunulan açıklamaların sağlıklı değerlendirilemeyeceği sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2022/006
Gündem No	: 43
Karar Tarihi	: 26.01.2022
Karar No	: 2022/UH.II-174